

**የኢትዮጵያ ትምህር ቴንት የተከናከና መ-ያ ሥልጠና
የምርመራ ትቋማት እና የኢትዮጵያ ትስስር የማማሪ
አገልግሎት መመሪያ**

የማማሪው አገልግሎት ፍላጊት ከነዚ ወደ ገዢ እየጠመረ
የመጣ በሆነዎች አገልግሎቱን ለማስተካከል የሚያስቀል
ወጥ የኢትዮጵያ ስርዓት ባለሙያዎች ማከናያት የማማሪው
አገልግሎት መ-ያ ትማ አለመሆኑን

**መንግሥት በኢትዮጵያ ትምህር ቴንት የተከናከና መ-ያ
ሆልጠና እና በምርመራ ትቋማት የማማሪውን
የማማሪው አገልግሎት መ-ያው እና ልይናሳዊ መፍትሬን
ለማህበረሰቦች ለማበርከት እንዲሆዎች እንዲስተካክል
የማማሪው ምርታማናቱን በማሳደግ ተከታታል ምርታችን ለህጻ
መ-ሰጥ በማቅረብ እና አለም አቀፍ ተወካይ እንዲሆን
ማድረግ እንዲያደርግ የሚገኘ ትኩረት አቅማው በመሆኑን**

የኢትዮጵያ ትምህር ቴንት የተከናከና መ-ያ ሥልጠና እና
የምርመራ ትቋማት ያለባቸውን የፋይናንስ አጥረት በለቀ
በሆነ መልከት ለመቅረብ የማማሪው አገልግሎት
የመፍትሬ አቅማው በመሆኑን

በተስስር ትቋማት መከከል የማማሪው አገልግሎት
አስፈላጊ የመዘርጋት የሚመራባቸውን የሥራ ቅዱት
ወሰን ማዘጋጀት የህጻብ ማስተካከል በአገኝበት ለመጠቀም
እና ፍትህዋ የህጻብ ከፍናል እንዲኖር በማድረግ
በተቋማት መ-ሰጥ መልካም አስተዳደርን ማቅረብ
አስፈላጊ በመሆኑን

**Consultancy Service directive for Higher
Education-, Technical and Vocational Training-,
Research, - Institutions and Industry linkage**

WHEREAS, the demand for consultancy services has
been increasing over time, the lack of a harmonized
legal framework to manage the service has resulted
inefficiency;

WHEREAS, the government believes consultancy
services by higher education institutions, technical and
vocational training, research institutions has a potential
to develop community through providing professional
and scientific solutions to community problems, as
well as advising the industry to substitute import and
increase their competitiveness globally;

WHEREAS, consultancy service is one of the
solutions to address the financial constraints of higher
education, technical and vocational training and
research institutions in a sustainable manner;

WHEREAS, establishing a consultancy service system
among the linkage actors, setting the limit on the
working days allowable for consultancies to improve
efficiency in utilizing public resources and improving
good governance in the institutions by ensuring
equitable distribution of resources;

የማማሪው አገልግሎት የሚሰጥና የትስቦር አካላት የተለያየ ማብረታች የሚያገኘበት እና ከህሎት የሚያሳይበት እንዲሆም በማማሪው ስራ የሚሰጥና ስት አማካይዎችን በላይ ሁኔታ የሚበረታችበት ስርዓት መዘርቻት በማስረጃነት

በመሆኑም ትምህርት ማረዳዎች ከተሰቦር ምክር በትርጉር በመተባበር በከፍተኛ ትምህርት ተከናከና መሆኑ ስለመናገድ የሚያገኘው ትቋማት እና የአንድብትር ትስቦር አዋጅ ቁጥር 1298/2015 እንቀጽ 22 ዓዲስ-እንቀጽ 2 በተሰጠው ስለማን መሰረት ይህንን መመሪያ አውጥቷል፡፡

WHEREAS, the need to establish a system in which linkage actors involved in consultancy services receive different incentives and skill development, as well as special encouragement of female led-consultancy;

THEREFORE, the Ministry of Education in collaboration with Linkage Council has issued this directive by the provisions on Higher Education, Technical and Vocational Training, Research Institutions and Industry Linkage Proclamation 1298/2023, article 22, Sub article 2.

ክፍል 1 መጀመሪያ

እንቀጽ 1:- አዋጅ ሲለም

ይህ መመሪያ “የከፍተኛ ትምህርት ተከናከና መሆኑ ስለመናገድ የሚያገኘው ትቋማት እና የአንድብትር ትስቦር የማማሪው አገልግሎት መመሪያ ቁጥር 1074/2017” ተብሎ ለመቀበል ይችላል፡፡

እንቀጽ 2:- ትርጉም

የቁል አገባብ ለገንዘብ የሚያስተካክለ ነውም
በለተቀበ በዘመኑ መመሪያ ወሰጥ፡-

1/ “ማማሪው” ማለት በከፍተኛ ትምህርት በተከናከና መሆኑ ስለመናገድ እና በማርምጃ ትቋማት የሚገኘው ስለመያዥ ለተሰቦር አካላት የሚሰጠት መሆኑዋ የማማሪው አገልግሎት ነው፡፡

2/ “አማካይ” ማለት በማማሪው አገልግሎት ነው፡ የሚሰጥና
በለመሆኑ ነው፡፡

PART 1 GENERAL PROVISION

Article 1: Short Title

This Directive may be cited as “**Consultancy Service directive for Higher Education-, Technical and Vocational Training-, Research, - Institutions and Industry linkage No. 1074/2025**”.

Article 2: Definitions

In this Directive, unless the context requires otherwise:

1/ “**Consultancy**” means professional advisory services provided to affiliated bodies by professionals in higher education, technical and vocational training and research institutions for linkage actors;

2/ “**Consultant**” means a professional engaged in the provision of consultancy service;

3/ "የግል አማካር" ማለት የከፍተኛ ትምህርት ተቁማትን ሂሰት ስም ስራ ስራ የከፍተኛ ትምህርት ተቁማት ተመለን ተመለን ሂደት የግል የማማከር ችሎታን በመተቀም የሚሰጥ ስው ነው ነው ነው

4/ "ተቁማዊ የማማከር አገልግሎት" ማለት በከፍተኛ ትምህርት በተከናከና መሆኑ ስልጠና እና በምርጫው ተቁማት እና በደንበኛቸው ወይም በምክር አገልግሎት ልላማቸው መከከል በማግበት የውል ስምምነት የሚሰጥ የማማከር አገልግሎት ነው ነው

5/ "ፈቻድ" ማለት በማማከር አገልግሎት ልሉ መሳተኩ የሚፈልጉ የከፍተኛ ትምህርት በተከናከና መሆኑ ስልጠና እና የምርጫው ተቁማት ወራተኛቸው ከማንኛውም የውጭ ይንበኛ ይር የውል ስምምነት ከመፈልማዊው በሂት ከተቁማቱ ከሚመለከተው የበደረ ህሳብ የሚያገኘት የማማከር አገልግሎት ማረጋገጫ ነው ነው

6/ "ደንበኛ" ማለት መሆኑ እውቀትን ለመቀበል እና ችሎታቸው እንዲፈጸለት አማካር የሚቀጥር ድርጅት ወይም ባለቤት ነው ነው

7/ በኢዥ ቁጥር 1298/2015 አንቀጽ 2 ልዩ ትርጓሜ ለዘዴ መመራያም የገለግባለ ነው

8/ ማንኛውም በወንድ የታ የተገለጋው ይንጋጌ የስትንም የታ ይጠቀሱል::

አንቀጽ 3:- የተፈጻሚነቱ መሰን

3/ "Private consultant" means a person who convey consultancy service privately depending on the individuals' reputation and capacity, without the use of name, resource and accountability from the persons' host institution;

4/ "Institutional consultancy" means consultancy service provided by agreement between Higher education, Technical and Vocational Training and Research institutions and clients or consultancy service seekers;

5/ "License" means the certification of consultancy services that employees of higher education, technical and vocational training and research institutions who wish to engage in consultancy services receive from the relevant superintendent of the institutions before entering into a contractual agreement with any client;

6/ "Client" means an organization or individual who hires a consultant to receive professional knowledge and problem solving solutions;

7/ Words and phrases defined in Article 2 of Proclamation No. 1298/2023 are also used for this directive;

8/ Any term or provision that references the male gender shall also be inclusive of the female gender.

Article 3: Scope of the directive

ይህ መመሪያ በት.ሰ/ስ/ር አዋጅ ቅጥር 1298/2015
በተጠቀሰት በሁለም የት.ሰ/ስ/ር አካላት እና አዲሸጭ
ይሆናል::

አንቀጽ 4:- ዓላማ

የከፍተኛ ትምህርት ተከናወና መሆኑ ስልጣኑ እና
የምርመራ ትቋማት እና በኢትዮ-ስትራቴጭ መከናወና ወጥ
የሆነ የማማካር አገልግሎት ትግበራ እንዲኖር ማስቻላ
ነው::

ክፍል 2

የማማካር አገልግሎት አደራሻቸት

አንቀጽ 5:- የማማካር አገልግሎቱን አደራሻቸት

1/ የከፍተኛ ትምህርት የተከናወና መሆኑ ስልጣኑ እና
የምርመራ ትቋማት በተቋማጥቻው ወሰጥ የማማካር
አገልግሎትን የሚያሳተባበር ክፍል ይኖረዋል

2/ በዚህ አንቀጽ 30-ን አንቀጽ 1 እና የተጠቀሰው
የማማካር አገልግሎት ማስተባበሩ ክፍል
የማማካር አገልግሎቱን የሚሰተባበር የሚሰራኬት
የመቆጣጠር የመከታተል እና አዲሸጭ
የመገምገም የሚሰራኬት የሚሰራኬት ስሆን
በተጨማሪው መረጃዎች የሚያገበት የመረጃ ቅት
የኖረዋል::

አንቀጽ 6:- የማማካር አገልግሎቶች ባህሪያት እና መግለጫዎች

1/ እውቀት እና ተከናወናን በማስታገና ለማህበራዊ
ማህበራዊ እና አካናውያዊ አስተዋጽኑ ማስከተት

2/ ለት.ሰ/ስ/ር ትዋንያጥኩት ገዢ ማስተናገድ እና በማማካር
አገልግሎቱ እና ለማስተናገድ ስራተኞች የፋይናንስ

This directive applies to all linkage actors mentioned in
the Linkage Proclamation No. 1298/2023.

Article 4: Aim

To enable the implementation of harmonized
consultancy service for higher education, technical and
vocational training, research institutions and industries.

PART 2

ORGANIZATION OF CONSULTANCY SERVICES

Article 5: Organization structure of the consultancy service

1/ Higher education, technical and vocational training
and research institutions shall establish a consultancy
service coordination unit;

2/ The Coordination unit of the consultancy Service
referred in this article sub article 1 above shall have
responsibilities for coordinating, expanding,
supervising, monitoring and evaluating its performance
and shall also have a database of information.

Article 6: Nature and characteristics of consultancy services

1/ support knowledge and technology transfer
contributing to economic and social impact;

2/ generate income to the linkage actors and financial
benefit to the participating staff;

ተጠቃሚ እንዳሆነ ማስታረቃ

3/ የተቋማትን ተቀባይነት እና መልካም የሥራ
ባህላንና እንዳሆም የትምህርት እና ስልጠና
ጥረትን ማሻሻል::

ክፍል 3 የማማከር አገልግሎት መሰራርች

አንቀጽ 7:- ማማከር አገልግሎት ተቀባይነት የሚያገኘ ውሃታች

1/ በከፍተኛ ትምህርት በተከናከና መሆኑ ስልጠና እና
በምርምር ተቋማት ወሰጥ የማስተማገር እና ምርምር
ሥራ መደብ ላይ የተቀበሩ ስራተኞች በዘዴ
መመራያ መሰረት ልቃድ ሰያጻ በማማከር
አገልግሎት ላይ ለሳተፍ ይችላል::

2/ የማማከር አገልግሎት በበድን የሚሰጥ ከሆነ
የማስተማገር እና ምርምር ሥራ መደብ ላይ የተቀበሩ
ልቃድ ባለቤው ስራተኞች የሚመራ ሆኖ የተቋማትን
መሰረዥች እና የበተ-መከራ ቁሳቁስችን
እንዳደረሰኝና የተቀበሩ ቁማ ወሃታች
የማማከር በድን አባል ለሆነ ይችላል::

3/ በዘዴ እንቀጽ 3ና 4 ቁጥር 2 እንደተመበቀ ሆኖ
በተቋሙ ወሰጥ የባለሙያ አጥረት ሲጠዋም ከተሰነድ
አካላት በማማከር አገልግሎት እንዳስተኞች በበደ
ቋልዥች ይወሰናል::

4/ የማማከር አገልግሎት ተራጋሚ የሚያደርግ የከፍተኛ
ትምህርት የተከናከና መሆኑ ስልጠና እና የምርምር
ቁቋማት ስራተኞች የሚከተሉትን መሰራርች

3/ improve the visibility and reputation of the institutions as well as improves the quality of education and training.

PART 3 CRITERIA OF CONSULTANCY SERVICE

Article 7: Eligible Staff for consultancy service

1/ Employees appointed academic teaching and research positions in higher education, technical and vocational training, and research institutions may engage in consultancy services upon approval pursuant to this directive;

2/ If the consultancy service is provided by a team, the team shall be led by licensed academic or research staff, it may also comprise the permanent staff of institutions teaching and research laboratory;

3/ Without prejudice to sub-article 2 of this Article, when there is a shortage of expertise within the institution, it shall be decided by the higher officials to involve linkage actors in consultancy services;

4/ Employees of higher education, technical and vocational training and research institutions that implement consultancy services shall comply with the

ተግባራዊ የሚያደርግ መሆኑ አለባቸው::-

ሀ) ለማማካር አገልግሎት ሲሆኑ አግባብነት ያለውን የትምህርት ማስረጃ እና ለሆነ ስልጠና ማቅረብ የሚያለው

ለ) ማስተማርጓት ማስልጠኑን ምርመራ እና ለለምት ቁልጥ የተቋሙ ተግባራት ለይ ቁልማሪ መሰጠት የሚያለው

ሐ) የማማካር አገልግሎት የሚያደርግ መሆኑን የተቋሙን ተልክኩ በብቻት የሚያደርግው

መ) በማስጠኑ የማማካር አገልግሎት የሚያለውን በለለምት የሥራ በልደረሰበቸው ለይ የሥራ መና የሚያደርግው

ወ) የማማካር ሥራን ጉልጋዥ በሆነ የተጠቀኑት የምዝገባና ለጋዥት የሚደረገው የአስራር ሥርዓት ጥራቶችን በመከተል የሚያደርግው::

following requirements:

- a) Able to provide relevant educational credentials and specialized training in the field of consultancy services;
- b) Prioritizing teaching, training, research and other key activities of the institution;
- c) Employees who are allowed to provide consultancy services will effectively carry out the institution's mission;
- d) Not creating work pressure on other colleagues due to the consultancy services they provide;
- e) Carrying out the Consultancy work in accordance with clear, accountable, registration and reporting procedures.

ክፍል 4

የማማካር አገልግሎት ፈቃድ አስቀጥ

አንቀጽ 8:- የተሳተፍ ፈቃድ

1/ በማማካር አገልግሎት ለይ መሳተፍ የሚያለው የከፍተኛ ትምህርት የቴክኒክና መሆኑን ስልጠና እና የምርመራ ቁልማት ሥራተኞች ከሚገኘውም የወጪ ይጠበቅ ይርጉ የወጪ ለምምነት ከመራወማቸው በፊት ከተቋሙ ከሚመለከተው የበላይ ህንጻ ፈቃድ ማግኘት አለባቸው::

2/ በማማካር አገልግሎት ለይ ለመሳተፍ የሚያደርግ መሆኑን አለባቸው::

PART 4

LICENSING OF CONSULTANCY SERVICES

Article 8: Participation Permit

1/ Employees of higher education, technical and vocational training and research institutions who wish to participate in consultancy services must obtain permission from the permission providing official of the institution before entering into an official contract with any foreign client;

2/ Recommendations and review findings regarding to

**ማማልከታች ሪቃድ ከመሰጠቱ በፊት በቅርብ
ቋል ተግምጻው የውሳኔ ማስረጃ ለማመልከታው የበደረ
ቋል መቅረብ ይኖርበታል፤**

3/ የማማካር አገልግሎት ላይ ለመሳተና የማቅርብ
ማማልከታች የአመልካችንና የደንበኛውንና የማማካር
አገልግሎት አርዝር መረጃ እና እቅድ ማከተት
ይኖርበታል፡፡

ክፍል 5

የገቢ ክፍል

አንቀጽ 9:- የማማካር አገልግሎት የሚገኘ ገቢ ክፍል

1/ በማማካር አገልግሎቶች ላይ የሚሳተና በከፍተኛ
ትምህርትና በተከናወነው መሆኑ ስለጠና እና በምርምር
ተቋማት ማረተችች ለማስጠት ተቋማዊ የማማካር
አገልግሎት ከሚገኘ ገቢ ይርሱ የማማገኘት መብት
አላቸው፤

2/ በማማካር አገልግሎት የሚገኘ የተጠሪ ገቢ ክፍል
በተቋማዊ የማማካር አገልግሎት ላይ ለማሳተና
ማረተችች እና በተቋሙ መከከል እንደማከተለው
ይሆናል፡-

ቦታቁላ የማማካር አገልግሎት ክፍያዎች፡-

ሀ) ከ100,000.00 ዓ.ቁ በር በታች ከሆነ ክዕቃ
የውሳኔ ለምምነት ወጪ የውሳኔ ለተቋሙ ገቢ
የደርጋል፤

ለ) ከ100,001 እስከ እስከ 250,000 ዓ.ቁ በር
ከሆነ ክዕቃ የውሳኔ ለምምነት ወጪ የውሳኔ ለተቋሙ
ገቢ የደርጋል፤

applications in consultancy service shall be submitted to permission providing official by the employee's superintendent before granting permission;

3/ An application to participate in a consultancy service shall include details and plans of the applicant, client, consultancy services.

PART 5

DISTRIBUTION OF INCOME CONSULTANCY

Article 9: Distribution of income from consultancy services

1/ Employees of higher education, technical and vocational training and research institutions have the right to share income generated from consultancy services that they have participated.

2/ The share of net income from consultancy services shall among the employees and their respective institution will be as follows:-

The total contract value for an employee whose total consultancy service fee:

a) 5% of the total contract value will be credited to the host institutions if the total contract value is under 100,000 ETB;

b) 10% of the total contract value will be credited to the host institutions if the total contract value ranges from 100,001 to 250,000 ETB;

h) ₩250,001 እስከ 500,000 የኢት በር ከሆነ ከጠቅላላ የውጭ ስምምነት፣ ወጪው 15 በመቶ ለተቋሙ ገበያ የድርጅል

o) ₩500,001 እስከ 1,000,000 የኢት በር ከሆነ ከጠቅላላ የውጭ ስምምነት፣ ወጪው 20 በመቶ ለተቋሙ ገበያ የድርጅል

w) ₩1,000,000 የኢት በር በላይ ከሆነ ከጠቅላላ የውጭ ስምምነት፣ ወጪው 25 በመቶ ለተቋሙ ገበያ የድርጅል

z) በፊት አማካይዎች በዋና መሬት በተከናወነ የማማግኝ አገልግሎት ገበያ ከፍናል በዘመኑ አንቀጽ 20-ii አንቀጽ 2 የተቋሙ ድርጅ እንደተጠበቀ ሆኖ ከተቋሙ ድርጅ ለይ የማበረታታች 5 በመቶ ይጠመርግኝዋል

ii) አካል ጉዳትች በዋና መሬት በተከናወነ የማማግኝ አገልግሎት ገበያ ከፍናል በዘመኑ አንቀጽ 20-ii አንቀጽ 2 የተቋሙ ድርጅ እንደተጠበቀ ሆኖ ከተቋሙ ድርጅ ለይ የማበረታታች 3 በመቶ ይጠመርግኝዋል

iii) የከፍተኛ ትምህር የተከናወነ መሬቶ ስልጣና እና የምርምር ትቋማት ከማማግኝ አገልግሎት የሚያገኘትን ሁብት የሚያሳተኝኝናበት የአስራር ሲርከት ይዘረጋል::

ክፍል 6

አቶ ሌሎች ድንጋጌዎች

አንቀጽ 10:- የመተባበር ግዢ

የተሰራው አካላት የተሰራው ዓላማን ለማሳከት እና ይህን መመሪያ ትግባራዊ እንዲሆን የመተባበር ግዢ

c) 15% of the total contract value will be credited to the host institutions if the total contract value ranges from 250,001 and 500,000 ETB;

d) 20% of the total contract value will be credited to the host institutions if the total contract value ranges from 500,001 and 1,000,000 ETB;

e) 25% of the total contract value will be credited to the host institutions if the total contract value is above 1,000,000 ETB;

f) Without prejudice to sub-article 2 of this Article, Subject to the distribution of share of income, females who have been involved as a lead consultant shall receive 5 percent of the share of the institution as an incentive;

g) Without prejudice to sub-article 2 of this Article, Subject to the distribution of share of income, person with disability who have been involved as a lead consultant shall receive 3 percent of the share of the institution as an incentive;

h) Higher education; Technical and vocational training and research institutes shall procedure consultancy service guidelines.

PART 6

MISCELLANEOUS PROVISIONS

Article 10: Obligation to cooperate

The linkage actors have an obligation to cooperate to achieve the purpose of the linkage and to implement

አለማቻ::

አንቀጽ 11:- መመርያ ስለማውጣት እና ስለማሻሻል

- 1/ የት-ስለር አካላት ይህንን መመርያ ለማስፈጸም እንደተቋማቻው ነገሮች ሁኔታ የው-ስጥ መመርያ የዘረዘሩለ::
- 2/ ይህ መመርያ እንደ አስፈላጊነቱ የት-ምህርት ማረጋገጫ ከት-ስለር የዚህ በት ዓይነት በመተባበር ለማሻሻል ይችላል::

አንቀጽ 12:- መመርያው ተግባራዊ የሚሆንበት ቅን

ይህ መመርያ በፍትሃ ማረጋገጫ ተመዝግበ በት-ምህርት ማረጋገጫ ይረዳ-ገጽ ለይ ከተለቀቀበት ቅን ይምር ተፈጻሚ ይሆናል::

አዲስ አበባ ዓንበት 21/5/2017 ዓ/ም
በርሃና ን.ዚ በንግድ (ጥርጉስ)
የኢ.ፌ.ዲ.ሪ ተ-ምህርት ማረጋገጫ
ማረጋገጫ እና የት-ስለር የዚህ በት ስብሰብ

this directive.

Article 11: Amendment of the Directive and Issuance of guideline

1/ To enforce this directive, linkage actors shall issue internal guideline according to the circumstance of their institution;

2/ This directive can be amended by the Ministry of education with the collaboration of linkage council as needed.

Article 12: Effective Date of the directive

This directive shall be effective as of the date registered by the Ministry of Justice and uploaded on the official website of the Ministry of Education.

Addis Ababa, 29th May, 2025
Berhanu Nega Bonger (Professor)
Minister, FDRE, Ministry of Education and Chair
of Linkage Council